

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus III. De missione Divinarum Personarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

Respondeo negando paritatem majoris & cau-
salem minoris, quia ratio adaequata, cur ad pro-
ductionem creaturarum Trinitas Personarum se
habeat per accidens, est, quia virtus adaequata
creandi DEO convenit etiam secundum omnem
conditionem importatam in obliquo, praecisa ra-
tione Trinitatis: Atqui adaequata virtus spirandi
secundum omnem conditionem importatam in
obliquo non convenit soli Patri praecisa ratione
filiationis, ut dictum.

Dices. Si per impossibile non esset, vel non
spiraret Filius in Divinis, adhuc posset à Patre
spirari Spiritus S. ergo spiratio Filii non est ipsi
per se.

Respondeo, in illa hypothese personam spiran-
tam non fore eisdem rationis, & perfectionis cum
Spiritu sancto, quia non esset terminus reciproci
amoris.

19. Ad alterum quaesitum Respondeo, utramque
Personam non esse nisi unum principium, qua de
causa (ut supra ex S. Doct. insinuat) licet pos-
sint dici duo spirantes, non tamen duo spiratores,

sed unus spirator dicitur. Habetur in C. *fidei, d.
sum. Trinit. & Fidei Catholica in 6.*

Ratio est primò, In iis omnibus Pater & Ver-
bum sunt unum, in quibus relativè non oppo-
nuntur: sed in virtute spirandi & principiandi
non opponuntur: ergo in ratione principii &
spiratoris sunt unum.

Secundò. Nomina substantiva non multipli-
cantur, nisi formale significatum multiplicari pos-
sit, ut dictum; sed non potest forma significata
per ly principium multiplicari in Patre & Filio, ut
patet: ergo neque principium de utroque plura-
liter dici potest.

Si petas: pro quo supponat ly principium, si de
utraque Persona simul, vel de qualibet seorsim di-
citur? Respondeo. Si praedicatur de utraque,
V. G. *Pater & Verbum sunt spirator, & principium
Spiritus S.* supponere pro utroque copulativè &
collectivè. Si de qualibet Persona seorsim, sup-
ponere pro subsistente in virtute spirativa utri-
que Personae communi.

ARTICULUS III.

De missione Divinarum Personarum.

SUMMARI A.

1. Exponitur & asseritur missio Divinarum Per-
sonarum.
2. Dividitur in visibilem & invisibilem.
3. Invisibilis fit per gratiam & charitatem.
4. Non omnis missio supponit productionem ejus,
qui mittitur: nec est adaequata temporalis.
5. Qualis sit missio Christi in Eucharistia?
6. Pater non mittitur, nec Spiritus S. mittit.
7. Personae non mittuntur per dona naturalia.
8. Neque per gratias gratis datas, gratias actua-
les, vel habitus vel actus informes.
9. Missio fit etiam per augmentum gratiae.
10. Persona missa fit praesens in esse cogito, per cog-
nitionem experimentalem.

§. I.

Quid & quotuplex sit missio?

1. Loquimur de missione passivè accepta, quo
modo significat egressionem ab aliquo cum
destinatione ad certum effectum obtinendum, vel
locum de novo occupandum, & potest tripliciter
fieri. Primò per imperium, quo modo legatus à
Principe, servus à domino mittitur. Secundò
per consilium, quomodo aeger à medico ad ther-
mas mittitur. Tertio per originem, quomodo
radius à sole, flos & fructus ab arbore mittitur,
aut magis emittitur.

Mitti aliquos Personas, & quidem utramque
Personam, Filii & Spiritus sancti, fides docet Jo. 8.
Ego ex Patre procedo, & veni: neque enim à me
ipso veni, sed ille me misit. ad Galat. 4. Misit Deus
Filium suum, factum ex muliere, &c. Joa. 14.
Paracletus autem Spiritus S. quem mittet Pater in
nominis meo. Joa. 15. Paracletus, quem ego mittam

vobis, &c. Ceterum missio rectè definitur: quòd
sit processio originis à mittente cum connotatione
novi effectus temporalis. Duplex quippe habitu-
do (ut advertit S. D. hic q. 43. a. 1.) invenitur in
missione, una ad mittentem, & altera ad termi-
num, ad quem mittitur. Habituudo ad mitten-
tem in Divinis alia esse non potest, quàm originis,
cum aliae habitudines imperfectionem involvant,
ideòque S. Cyrillus in citata verba Jo. 8. *Filius,*
inquit, *mittitur à Patre, ut Verbum à mente, splen-
dor à sole.* Quia verò sola processio ad missio-
nem non sufficit, sed simul requiritur nova habi-
tudo ad terminum, veluti patet in creata missione;
ideòque missio Divinae Personae simul connotat ef-
fectum aliquem creatum, cum ex parte ipsius
Personae missae nova habitudo esse non possit.

Ratione hujus effectus à Persona procedente
connotari dividitur missio in visibilem & invisibi-
lem, quia nempe à Persona procedente aliquando
visibilis, aliquando invisibilis effectus connotatur.
Visibilis missio Filii fuit per Incarnationis benefi-
cium, de qua Apostolus Gal. 4. *Cum ergo venit
plenitudo temporis, misit DEUS Filium suum na-
tum ex muliere, &c.* Visibilis missio Spiritus S.
fuit, cum primò in specie columbae descendit su-
per Christum baptizatum. Matth. 3. Secundò
cum in transfiguratione Christi in nube lucida
apparuit, ita enim in officio Festi agnoscit S. Ec-
clesia & D. Augustinus Epist. 102. ad Euod. *Nu-
bes illa lucida, qua in monte operuit cum tribus Di-
scipulis Salvatorem, Spiritum S. demonstravit.*
Tertio cum in vento vehementi & igneis linguis
super Discipulos venit in die Pentecostes, ut ha-
betur act. 2.

Missio invisibilis Divinarum Personarum non
fit, nisi per gratiam justificantem & charitatem,
Tunc

Tunc enim Persona Divina mittitur in animam rationalem, quando novo modo incipit existere in anima rationali, sed hoc fit per sanctificationem animæ, seu per gratiam & charitatem. Unde D. Augustinus l. 3. de Trin. c. 4. *Spiritus S. procedit temporaliter ad sanctificandam creaturam.* Et S. D. q. 43. a. 3. ad 1. *Per donum grat. & gratum facientis perficitur creatura rationalis ad hoc, quod liberè non solum creato dono utatur, sed & Divinam Personam fruatur, & ideo missio invisibilis fit secundum donum gratæ gratum facientis, & tamen ipsa Persona datur.*

4. Dices primò. Quod mittitur, non produci-
tur, sed productum supponitur, ut ad certam
functionem deputetur: ergo Divinarum persona-
rum missio in earum origine & processione non
rectè constituitur. Adde quòd origo sit æterna,
missio verò sit temporalis.

Respondeo majorem esse veram in aliqua mis-
sione, non in omni; & ideo missio in genere non
exigit, ut Persona missa producat, nec tamen
productionem excludit, unde quòd aliqua missio
supponat, alia verò includat productionem &
originem, non pertinet ad communem & generi-
cam, sed ad particularem & specificam rationem
missionis. Ad confirmationem distinguo alterum
membrum, missio in adæquatè sumpta, prout
importat innovationem temporaneam creaturæ,
est temporalis, concedo, adæquatè, & secundum
omnem rationem includam, sic nego.

5. Dices secundò. In consecratione Eucharistie
mittitur Persona Filii, ut ibi novo modo existat,
sed hæc neque est missio visibilis, neque invisibi-
lis: ergo divisio missionis in visibilem & invisibi-
lem non est adæquata. Minor probatur: Non
est visibilis; quia Christus ibidem invisibiliter exi-
stet: non invisibilis, quia ista fit per productio-
nem gratiæ sanctificantis, quæ tunc temporis
non fit.

Respondeo, Hanc missionem esse invisibilem
reductivè, nam Christus in Sacramento Altaris
mittitur, ut manducatione sui sacri corporis
producat gratiam nutritivam in animabus Fide-
lium.

§. II.

Corollaria ex dictis.

6. Colliges primò. Neque Patrem æternum mit-
ti, neque Spiritum S. mittere. Ille non mit-
titur, quia à nulla Persona procedit. Unde D. Au-
gustinus l. contr. Arian. c. 6. *Solus Pater legitur
non missus, quia solus non habet Authorem, de quo
fit genitus, vel à quo procedat.* Ille non mittit,
quia nullius est Personæ principium.

Colliges secundò. Personas Divinas non
mitti per communicationem effectuum nature
suum, quia per illa Divinæ Persona novo & spe-
ciali modo non habitant in nobis, neque illorum
productio Divinis Personis, sed DEO quæ uni
tribuitur.

Colliges tertio. Ad invisibilem missionem
non sufficere gratias gratis datas, neque habitus in-
formes fidei & spei, neque actualis gratiæ auxilia,
quia secum compatiuntur peccatum mortale, quò
impeditur specialis præsentia & habitatio DEI in
anima hominis, de qua Joa. 14. *Si quis diligit me,
diligitur à Patre meo, & ad eum veniemus, &
mansionem apud eum faciemus.*

Dixi: non sufficere: nam ut perfectior sit mis-
sio, fervere poterunt gratiæ gratis datae, si gratiæ
gratum facientis comitatum augeant. nam ut in-
quit S. D. cit. q. 43. a. 3. *Operatio miraculorum
est manifestativa gratiæ gratum facientis, sicut &
donum prophetia, & qualibet gratia gratis data.*
Rursus dici potest, quòd per auxilia gratiæ hæc
actus supernaturales informes, qui sunt impedi-
mentum Spiritus S. nondum quidem inhabitantis, necesse
tamen, Trid. Sess. 14. c. 4. missio fiat initiatio,
in quantum ab istis motibus initium sumit nulli
justificatio, ac remore saltem Spiritus S. habitatio
comparatur in nobis.

Colliges quartò. Missionem etiam fieri per
augmentum gratiæ, quòd mediantibus ferventibus
charitatis actibus in nobis produciatur, prout ag-
noscit S. D. loc. cit. a. 6. ad 2. *Dicendum, quòd
etiam secundum profectum virtutis, aut augmen-
tum gratiæ fit missio invisibilis, ut cum aliquis ut
fervore charitatis exponit se martyrio, aut den-
nunciat his, quæ possidet &c.*

Colliges quintò. Cùm DEUS dicitur præsentis
fieri per gratiam in iustis tanquam obiectum ope-
rum & amatum, ut sapius meminit D. Tho. nec
cognitionem intelligi notitiam experimentalem,
ita excitantem ad Divinum amorem, ut DEUS
in se præsentialiter operantem quasi experiant.
Unde S. D. hic a. 5. ad 2. *Non secundum quòd
bet perfectionem intellectus mittitur Filius, sed
secundum talem instructionem intellectus, quæ pro-
rumpat in effectum amoris, ut dicitur Jo. 6. Omnis
qui audit à Patre, & didicit, venit ad me. Et
in Psal. in meditatione mea exardescet ignis. Et
ideo signanter dicit Augustinus: quòd Filius mitti-
tur, cùm à quoquam cognoscitur atque percipitur.
Perceptio autem experimentalem quandam notitiam
significat, & hac proprie dicitur sapientia, h. e. se-
pida scientia.*

Et hæc præsentis laboriosi Tractatûs finis esto ad Laudem & Gloriam DEI
unius & Trini, qui est Benedictus in sæcula.